Kazanie o Cudownym

Obrazie

[illegible] Ługwicach

[illegible]

[illegible]

1356 [illegible]

Kazania o Cudo
wnych

Kazanie [illegible]
do Ludu [illegible]
[illegible]
czytałem i godne [illegible]
dziełem [illegible] w Warszawie
[illegible] Przybyłowski [illegible]
[illegible] w Księgę [illegible]

KAZANIE
O
KORONACYI
CUDOWNEGO OBRAZU MIEDNIEWICKIEGO
W PONIEDZIAŁEK SWIĄTECZNY,

Roku Pańſkiego 1767. Dnia 8. Czerwca

w Kościele WW. OO. Reformatow Prowinc: Wielkopol.

MIANE

PRZEZ

X. JAKOBA CUDNICKIEGO

Dziekana, Proboſzcza Goſtyńſkiego, Wikaryuſza Katedry Kujawſkiey.

A TERAZ

DLA PAMIĄTKI

z Pozwoleniem Zwierzchności

DO DRUKU

PODANE.

W ŁOWICZU, 1782.

W Drukarni J. O. Xcia Prymaſa, y Arcy-Biſkupa Gnieźnieńſkiego.

Z DRUKU ZAS

W DZIEN UROCZYSTYCH OBCHODOW

IMIENIA

z pokornym

USZANOWANIEM y POWINSZOWANIEM

WIELMOZNEY JEYMCI PANI

ANNIE

Z ZEMBRUSKICH

SZCZAWINSKI

PODSTOLINY GOSTYNSKIEY.

NA WIĄZANIE

OFIAROWANE

W SZCZAWINIE.

D O

WIELMOZNEY JEYMCI PANI

A N N Y

Z ZEMBRUSKICH

SZCZAWINSKI

PODSTOLINY GOSTYNSKIEY.

Gdy Tobie Wielmożna Podstolino w Dzień uroczystych Narodzin przychylne, y godne tak Wielu oświadczaią Powinszowania: Ja też obowiązany, tę małą Ho-

norowi Pańskiemu poświęcam Pracę, to iest: dawne Kazanie przy uroczystym obrządku Koronacyi cudownego Obrazu: Jezusa, Maryi, y Jozefa w Miedniewicach miane. Do czego dwie mnie pociągneły przyczyny.

Pierwsza: Znakomite do Nayświętszey Maryi Panny Nabożeństwo Twoie, ktore nie tylko w Pokoiach swych Pańskich przed tym Obrazem Matki Boskiey, ktory z dawna w Prześwietnym Szczawińskim Domu osobliwszą czcią, y chwałą był zaszczycony: nietylko w Szczawińskim Seraficznym pod opieką Nawiedzenia Maryi Kościele pomnażasz w sługach, y poddanych swoich, ale też y w Miedniewicach dotąd przykładne coroczne czynisz odwiedzania: wzo-

rem

rem owey Starozakonney Anny, ktora ſię uſtawicznemi w Kościele Jerozolimſkim zabawiała modlitwami.

Druga: Chęć wielka y natężona pilność w ſłuchaniu Słowa Bożego, kiedy rownie iak mądre tak y proſte, iak gorliwe tak y powolne przyimuieſz y ſzacuieſz Kazania.

Z tych powodow odważyłem ſię to Kazanie do tych czas, iakby pod korcem trzymane, podać na widok świata pod Wielkim Twoim y z Urodzenia y Doſtoieńſtw Imieniem, ktore racz łaſkawie przyiąć, na dowod powinney ofiary cnotom y pobożności Twoiey, z tym życzeniem: aby Opatrzność Naywyżſzego, ktora Cię Imieniem Anny udarowała, Duſzę też Two-

ię

ię poświęciła wieloraką Łaſką, Łaſką Boſką, Łaſką gorliwey Wiary, Łaſką prawdziwey pobożności, y świątobliwego życia, Łaſką nayobfitſzych błogoſławieńſtw z nayPomyślnieyſzym w poźne lata powodzeniem: A to wraz z temi Prześwietnemi Domami, z ktorych światu y Bogu żyć zaczęłaś, y z ktoremi teraz w rodowitości krwi, y w ślubnym iednoczeniu żyieſz. Tak życzy ten, ktory z naygłębſzym uſzanowaniem zna ſię bydź zawſze:

Wielmożney Wmć Pani
Dobrodzieyki

życzliwy y obowiązany Sługą

X. JAKOB CUDNICKI
D. P. G. W. K. K.

KAZANIE.

Swiatło przyſzło na świat. *Joan: 3tio.*

DUCH Przenayświętſzy, ktory w grubych ciemnościach świat cały oświecił tak, że teraz według Izaiaſza Proroka (a) nie tylko proſte Narody, ale y Nayiaśnieyſze Maieſtaty w świetle Jego chodzą. Udzielił tey łaſki Przebłogoſławioney Boga Rodzicy, iako ſwoiey Nayświętſzey Oblubienicy, że łaſkami ſwoiemi przy tym Obrazie okolice mieyſca tego oświeca.

Mowić albowiem dawniey o tym mieyſcu można było, co Piſmo S. w Kſięgach Rodzaiu (b) o całey powſzechnie mowi ziemi: *Ziemia była czcza, prożna, y ciemności były nad głębokością*; bo to mieyſce było tylko podłą y ciemną ſtodołą (c) iakże

zſtąpi-

(a) *Cap:* 60. (b) *Gen:* 1. (c) *Pobożnego Jakoba Rolnika Miedniewickiego.*

zſtąpiła na Nię światłość Niebieſka, ktora często przed tym Swiętym Obrazem ieſzcze na Soſze ſtodolney przylepionym widzieć ſię dała, aliści mieyſce to ſtało ſię *Swiatłem na obiawienie Narodu y chwałę Ludu:* (d) albowiem nie ieden tu ſtanąwſzy przed tym cudownym Obrazem, nie tylko w ślepocie ciała, ale też y duſzy oświecony poty z Kościoła kroku ruſzyć nie mogł, poki wyznania prawdziwey nie uczynił Wiary. (e)

Dopieroż teraźnieyſza pożądana od wielu lat Koronacya, o! iak wielkie mieyſcu temu ſprowadzi światło. Jeżeliż bowiem Niewiaſta owa ktorą Jan S. Ewangeliſta zachwycony w duchu dwonaſtą gwiazdami uwieńczoną upatrzył na Niebie, przedziwną ſprawiła światłość: (f) daleko więkſzy blaſk ſprawi teraz Nayświętſza Marya Panna złotą uwieńczona Koroną: ile Ta, ktora wſzyſtkie łaſkami, godnością, y cnotami przechodząc Niewiaſty: ieſt wybrana iako Słońce, piękna iako Xiężyc, powſtaiąca iako Jutrzenka.

Otoż

(d) *Luc: Cap:* 2. (e) *Dała tego iawne świadectwo Anna imieniem z Wielkopolſkiego Miaſteczka Leſzna Religii Dyſſydentſkiey przedtym Obywatelka.* (f) *Apoc: Cap:* 12.

Otoż ſłuſznie słowa założone z Ewangelii dziſieyſzey do tey odprawionev przyſtoſować ſię mogą Koronacyi: *Swiatło przyſzło na świat:* bo iako ze światła Ducha Nayświętſzego rozliczne wynikneły Dary: tak y z tey świetney cudownego tego Obrazu Koronacyi ſtaie ſię ozdoba, pociecha, ſława, y chwała.

Co ażebyście iaśniey Przezacni obaczyli Słuchacze: o teyże Koronacyi, dalſze naſtępuiącey Mowy moiey uczynię rozłożenie: Aże trzy ſą złożone y zawieſzone Korony, trzy też części będą y Kazania ninieyſzego. Pozwolcie tylko łaſkawego ucha tu Przytomni wſpaniałym tym obrządkom: acz proſtemu ułożeniu.

Koronacya dnia wczorayſzego odprawiona, ieſt Miedniewickiemu Obrazowi znakomitą ozdobą. *Część I. Kazania.*

Jeſt pewną Kroleſtwu Polſkiemu pociechą. *Część II. Kazania.*

Jeſt wielkim Zakonu Reformackiego uſzczęśliwieniem. *Część III. Kazania.*

Spuść Dar twoy do mowienia Duchu S. Boże; bo znam ſię do tego, że bez ſzczegulnieyſzey łaſki, y oświecenia twego, mowić nie mogę. Dołoż także Błogoſławieńſtwa twego, pod ktore zniżam z pokorą głowę moię J. W. Biſkupie Kijowſki (g) Złoto-

(g) *J. W. J. X. Jozef Załuſki Biſkup Kijowſki.*

Złotousty Mowco, ktoryś Nayświętszych JEZUSA, MARYĄ, y JOZEFA przy tym Obrazie łaski świadczących, ż tey samey Kazalnicy dnia wczorayszego wysławiał.

CZĘSC PIERWSZA.

Nie zbywa w tey zepsutych czasow nieszczęśliwości na takowych zdaniach, ktore iak przeciw Obrazow Koronacyom, tak y ich ozdobie powstaią, udaiąc: iuż że ten obrządek wspaniały nie potrzebnym iest wymysłem, iuż że ta ozdoba Obrazow iest iedynym na prożno ze skarbow Pańskich kleynotow wywabianiem: iest iedynym ze szkatuł złota y srebrą wyprowadzeniem.

Ale takie zdania nie tylko Religii S. ale y rozumowi dobrze oświeconemu sprzeciwiaią się; bo obrządek składania złota na uczczenie godności, uwieńczenie świątobliwości, nie może się niepotrzebnym nazwać wymysłem; gdyż go ieszcze przed opowiadaniem prawdziwey Wiary y Ewangelii z powodu nowo ziawioney gwiazdy, owi trzey Krolowie: *Gaspar*, *Melchior*, *y Baltazar* uczynili, kiedy w Betlemskiey staience: Jezusowi maleńkiemu, Maryi y Jozefowi przy Mirze y Kadzidle: Złoto oraz przy nogach Ich złożyli.

Nie

Nie przyszli przez to do ubostwa, chociaż tak wiele kosztow, iuż na podroż tak daleką, iuż na te podięli dary.

Nie zbłądzili y przeciw Religii; bo y Moyżesz Prawodawca z rozkazu Boskiego (h) nad Ołtarzem, gdzie stać miała Arka, czyli Skrzynia owa Przymierza, dał złotą Koronę, toć y tu nie zbłądzi prawowierna pobożność: że Jezusa a przy nim y Maryą Pannę, ktora iest od Oycow SS. Arką nazwana, uwieńcza y ozdobę czyni.

Nie sprzeciwia się tu ozdoba Obrazom cudownym czyniona, y rozumowi dobrze oświeconemu: a wszakże pod czas Koronacyi, albo Imienin Monarchow, Xiążąt, Ministrow, Senatorow, y innych Wielkich Panow Portrety albo Herby wytwornię zdobią, wspaniale oświecaią, y wielkie na owe sztuczne y powietrzne ognie czynią nakłady: y nikt z Rozumnych niepotrzebnym

---

(h) *Exod:* 37. *Paralip:* 5. *v.* 1. *Salomon wniost wszystko, co Dawid Oyciec iego był Bogu obiecował srebro y złoto. Tak y teraz ozdobia się Kościoł rozmaitemi podarunkami złotemi y srebrnemi: nie przeto; iakoby Bóg miał lub Swięci Jego w Niebie potrzebować: wszystko to dzieie się od nas, dla nas samych, dla okazania powinney czci Bogu, gdy co mamy naydroższego, Jemu ofiaruiem.*

bnym nie ſądzi wymyſłem, ale wſzyſcy patrzaiący na ten okazały widok, za rzecz przyzwoitą, chwalebną y przyſtoyną ſądzą. A ozdoba ktora ſię w tym Obrazie wyrażonym Nayzacnieyſzym Oſobom: Jezuſowi, Maryi, Jozefowi czyni, tak podło oſądzona będzie? Miiam inſze dowody: albowiem nie tę ia ozdobę dziś zalecać Kazaniem moim myślę, ktoraby wyprożniała ſkarbce, niſzczyła ſzkatuły: daleko myśl moia od tego. Nie wątpię iednak że ma Bóg Sług ſwoich hoynych, ktorzy z miłości Boga y zbawienia ſwego, wiele na Domow Bożych ozdobę łożą. Inſzą ia przed ſię biorę ozdobę, ktora nikogo nie uſzkodzi.

Trzy rzeczy poſpolicie zwykły znakomitą Obrazom SS. ſprawować ozdobę: *Cuda*, *Odwiedzanie*, y *Odpuſty*, bo przez to naybardziey wſławiaią ſię światu: tych zaś rzeczy utwierdzeniem, y dopełnieniem ieſt Koronacya.

A nayprzod idę do Cudow, ktore przy Obrazach Swiętych Pańſkich Bóg Stworca naſz, iako Wſzechmocny, zwykł ſprawować na potwierdzenie czci, ktora ſię w Obrazach Sługom Boſkim wyrządza: a takich cudow nie tylko w inſzych Krolеſtwach, ale też y w naſzym nieſkończone okazuią ſię dowody, ktore poważni ludzie

dzie pod przyſięgą zeznali, Mężowie w podeyrzeniu nie poſzlakowani, w Kſięgach dla potomności czaſow zapiſali. Były y tu wielkie y niezliczone (iak czytałem) y ſą nieuſtanne od początkow obiawienia Obrazu tego Cuda, oświadczaiące hoyność Boſką, okazuiące obronę ſkuteczną nad ludźmi w nędzy y przygodzie śmiertelney. Alboż tu ieden z oſtatniego powſtał upadku ręką Jezuſa, Maryi, Jozefa podźwigniony. Jedenże ſię nagle z ſłabości, z kalectwa, zdrow na nogi porwał? Jedenże z urodzenia ślepy na oko przeyrzał? Jedenże z ognia na ochłodę, z niewoli na wolność wyſzedł? y iedenże ſię iuż iuż konaiący do życia dźwignął? Dało o tym wſzyſtkim wielu godne nie tylko z proſtego gminu, ale co większa z J. OO. Xiążąt, z J. WW. Senatorow y godnych Panow niezawodne na tym mieyſcu świadectwa, doznaney cudownie nad ſobą w przypadkach ciężkich y śmiertelnych chorobach opieki, iako o tym iawnie opiſuie Kſiąſzka nazwana *Swięta Kompania.* (i) Nazwał S. Epifa-

---

(i) *Są tam świadectwa: w R.* 1752. *J. O. Xiążęcia Adama Komorowſkiego Prymaſa Polſkiego; w Roku* 1708. *J. O. Xiężny Lukrecyi z Radziwiłow Grudzyńſki Staroſciny Golubſkiey; w R.* 1765. *J. W. Pauliny z Szembekow*

Epifaniuſz Nayświętſzą Maryą Pannę *Składem Cudow*, tak y ia to mieyſce święte ſławić mogę. Ale te Cuda mogły w iakowymże u ludzi zoſtawać podeyrzeniu, że co ſię ſtało, mogło ſię ſtać przypadkiem, lub mocą przyrodzoną.

Otoż Oyciec S. Klemens XIII. ſzczęśliwie nam Panuiący Naywyżſzy Kościoła Katolickiego (ktory według Ambrożego Sw: ieſt *Filarem y umocnieniem Prawdy*) Rządzca, po ściſłym tych przerzeczonych Cudow, y innych tak wiela przed Sądem ſwoim roztrząśnieniu, naznaczaiąc Obrazowi temu *Miedniewickiemu* Koronacyą, wſzyſtkie te Cuda, Łaſki y Dobrodzieyſtwa potwierdza: iż to ſą Cuda prawdziwe, Cuda nadprzyrodzone, Cuda Niebieſkie, z ktorych znakomita Obrazowi temu wynika ozdoba.

Od Cudow podźmy do Odwiedzania. Pewna to ieſt, iż Bóg wybiera ſobie mieyſca ſzczegulnieyſze, na ktorych obficiey daie ludziom Dobrodzieyſtwa. Y takie mieyſce między inſzemi w Starym Zakonie było *Sylo*, na ktore ſię zwykli byli ſchodzić *Izraelitowie*, gdzie też niepłodna

Anna

Ogińſki Mieczników W. X. Lit: Staroſciny Guzowſkiey; w Roku 1679. *J. W. Jadwigi Laſſocki Podkomorzyny Zakroczymſkiey.*

Anna uprosiła sobie u Boga (k) Samuela. Takim mieyscem iest y ta Swiątnica *Miedniewicka*, do ktorey tu tysiączne z rożnych Woiewodztw, Ziem, Powiatow, Miast, y Wsi bywały Zgromadzenia, y Kompanie na uczczenie Obrazu tego: ale teraz przez tę od Stolicy Apostolskiey wyznaczoną Koronacyą będą licznieysze, mowi albowiem Chrystus: (l) *Jeżeli podwyższony będę, wszystko do siebie pociągnę.* Podwyższony teraz iest w tey Koronacyi Nayświętszy JEZUS iako Człowiek przypadkową chwałą, podwyższona iest y nayukochańsza Jego Matka przykładnym przez J. O. Xiążęcia Jmci Biskupa Warmiyskiego (m) Koronatora obrządkiem y nabożeństwem: otoż nie tylko Krolestwa naszego Obywatele, ale y wszystkie Narody do tego Obrazu pociągnione będą.

Przyidą tu nie tylko Bogu naymilsi: *Nazareyczykowie*, ale też według Proroctwa Dawida (n) y *Cudzoziemcy*, to iest: Lud *od Boga daleki y oddalony* (o) Lud niezbożny. Przyidą tu y *Tyryiczykowie*: Lud nieprawością, według *Dyonizego Kartuzyana* zewsząd ściśniony, nie maiący ku Bogu y bliźnie-

(k) *Reg:* 1. (l) *Joan:* 12. (m) *J. O Xiążę Ignacy Krasicki.* (n) *Psalm:* 86. (o) *Euthimius.*

bliźniemu miłości. Przyidą tu y *Murzynowie*, to ieſt grzeſzni ludzie, iak mowi Hieronim S. a iakimże końcem? aby oczyſzczeni: otrzymali odpuſzczenie. O! iak chwalebne o tym mieyſcu świętym wyniydą po tey Koronacyi na cały świat odgłoſy: że okazałe, że ozdobne, że pożyteczne.

Na oſtatek, nie odſtępuymy od Odpuſtow, przez ktore także wſławiaią ſię Obrazy SS. boć y tych zaprzeczyć nie można; gdyż ten ſkarb cały ſzafowaniu Odpuſtow pod rząd Chryſtuſowemu na ziemi Namieſtnikowi, Piotra S. Naſtępcy powierzony ieſt; aby On z niego wſzyſtkim Wiernym ſzczodrobliwie y przezornie udzielał, y to udzielanie przez Oycow Konſtancyeńſkich, Tridentſkich potwierdzone ieſt.

Takowe zaś Odpuſty miało nadane, y ma do tych czas to Swięte Mieyſce na Uroczyſtości Swiąteczne, Nayświętſzey Maryi Panny, y Zakonne, y bywały te Odpuſty ſkuteczne przy tym cudownym Obrazie, ktory zamyka w ſobie Wielowładne Oſoby, co wiele dla nas uczynić mogą; albowiem JEZUS ma wſzelką władzą na Niebie y na ziemi. MARYA, ieſt według Efrema S. *Poſrzedniczką między Niebem y Ziemią, między Bogiem y Ludźmi uczynioną.* JOZEF,

ma

ma moc w przyczynie za nami, iako niegdy Namieſtnik władzy Oycowſkiey nad Jezuſem Oyca Przedwiecznego. JEZUS, ktory zſtąpił z Nieba na odpuſzczenie grzechow. Ta Matka Jezuſowa, ktora według Woyciecha Wielkiego *ieſt Odpuſtem ubłagania pokutuiących y ięczących*. Jezus, naywiernieyſzy duſz naſzych Opiekun, o ktorym niezawodnie Tomaſz Anielſki mowi: *że wſzyſtkich do ſiebie ſię maiących przyimie, przyiętych mocno ratuie y broni*, y nie ieſtże to z tak niezliczonych Cudow, z tak licznego Odwiedzania, y z tak wielkich Odpuſtow znakomita temu cudownemu Obrazowi, a w nim Oſobom, ktore wyraża, Ozdoba?

CZĘSC DRUGA.

Widzielſsmy iuż Ozdobę, ktora z tey Obrazowi temu wynika Koronacyi, obaczmy teraz (idę do Drugiey Części) y Pociechę Kroleſtwa naſzego.

Zaſmucić myśl y ſerce rozkwilić: lada kto potrafi, ale pocieſzyć łzy, y płacz ukoić: dar to od Niebios rzadki. Płacze ciężko (p) nad właſną Jerozolimy zgubą, że ze wſzyſtkich ozdob, bogactw ogołoco-

(p) *Thren:* 1.

na została, że Swiątnica Pańska, Ołtarze z gruntu zruynowane, że tak wspaniałe domow, kamienic, pałacow gmachy z ziemią zrownane, że iey okazałość cała z dymem poszła; y dodaie Jeremiasz Prorok z żalem: że *nie masz takiego, ktoby ią pocieszył!*

Ale przecie miała tak wiele Kapłanow, Arcy-Kapłanow: miała, ale teraz sami we łzach toną; ale miała tak wiele Panow, Xiążąt, Urzędnikow godnych: miała, ale teraz żadnego niewidać; ale miała tak wiele przyiacioł życzliwych: miała, ale ci teraz nią wzgardzili. O! pociechy! o! opieki światowe, iakżeście zawodne! Bogdayże z Niebem zawsze mieć sprawę, bo tam Bóg według Pawła S. (q) iest *iedyną y nayzupełnieyszą pociechą*, a po nim Nayświętsza Marya Panna (iak zeznaie Efrem S.) naypewnieyszą bo *Zrzodłem Łaski* y całey pociechy naszey.

W tak opłakanym stanie przy teraźnieyszym niepokoiu iest y Krolestwo nasze (r) ięczy właśnie iak Jerozolima, otoczone rożnych woysk obozem, stękaią spustoszone Miasta, opuszczone y odłogiem stoiące po Wsiach role, owdowiałe Pałace, Dwory, Domy, złupione Dobra, Poddań-

(q) 2. *ad Cor:* (r) *Rewolucya w Polszcze.*

dańſtwo rozegnane, a bez wſzelkiey pociechy!

Otoż w tym czaſie utrapienia y ſmutku Oyciec S. Klemens XIII. pozwalaiąc nam pobożnego w tym Obrazie JEZUSA, MARYI, JOZEFA ukoronowania, iedna Kroleſtwu nową w utrapieniach pociechę.

Tę albowiem Oycowie Swięci do Koronacyi Obrazow z dawnych czaſow maią przyczynę: aby przebłagany był przez to Maieſtat Boſki, a Kościoł Chrześciańſki w prześladowaniu był pocieſzony. Y tak uczynił *Grzegorz III. Papież* (s) gdy *Leo Izecuricus* Grecki Ceſarz wielkie na wſchodzie przeciwko uſzanowaniu Obrazow podnioſł prześladowanie, tudzież przeciwko Rzymowi woienne gotował ſiły: Swięty Papież dla uproſzenia pomocy z Nieba, nadgrodzić pragnąc tę zniewagę, ktorą Obrazy w Kraiach Wſchodnich ponoſiły: Nayświętſzey Maryi Głowę w Obrazie Rzymſkim ſzczerozłotą dyamentami ozdobioną uwieńczył Koroną.

Tymże ſpoſobem poſtępuie y Klemens XIII. Papież, kiedy widząc w Wierze Kroleſtwa naſzego niebezpieczeńſtwo, aby przebłagał gniew Boſki, iako naywyżſzy Biſkup, ofiaruie złote Obrazowi temu Korony,

(s) *w Roku 732 Baronius Anal: Ecc:*

rony, aby przypomniały wſzelkie Kroleſtwa naſzego potrzeby u ſtołu ſiedzącym JEZUSA, MARYI, y JOZEFA Oſobom, iżby opatrznie o naſzym Kroleſtwie zaradzić raczyli.

Szczyci ſię Hiſzpania *w Madrycie* Nayświętſzey Maryi od Dobrey Rady Obrazem, (t) słuſzniey ſię zaſzczycić może Kroleſtwo naſze Polſkie że *w Miedniewicach* bliſko Warſzawy Stolicy wſzelkich Obrad ma Obraz Nayświętſzey Maryi Panny od Dobrey Rady. Bo ieżeliż Aſpazya Cyruſowi, Semiramis Ninowi, Liwia Auguſtowi, Plotyna Trajanowi, Pulcherya Teodozyuſzowi, Blanka Ludwikowi, Rebeka Jakobowi mądrey y pożyteczney dodawały Rady. Dopieroż Nayświętſza Marya przy Jezuſie Synu ſwoim, ktory ieſt iſtotną Mądrością, większą y zdrowſzą poda Radę, albowiem ſama ſię z tym w przypowieściach (u) oświadcza: *moia ieſt rada, przezemnie kroluią Krolowie y Stanowiciele Praw, co ſprawiedliwego ieſt., układaią.*

Te naoſtatek Korony w tym nieſzczęśliwym zamięſzaniu pożądanym uwieńczą Kroleſtwo naſze pokoiem. Mamy w Kſięgach

---

(t) *Bruno Oſiecki Ord: S. E. Pau: P. E Cen:* (u) *Prov: Cap:* 8.

gach *Machabeyſkich*: (w) naywyżſzy Arcy-Kapłan Jerozolimſki Szymon dla potwierdzenia przyiaźni z Krolem Demetryuſzem ofiarował mu ſzczerozłotą Koronę, oddana Korona natychmiaſt ludowi Izraelſkiemu ziednała pokoy.

Podobnym ſpoſobem y te dnia wczorayſzego ofiarowane Korony, porożnione do przyiaźni, zgody y pokoiu w Kroleſtwie naſzym Polſkim przyprowadzą Strony. O! iak wiele razy w podobnych zamieſzaniach y niepokoiu zoſtawała nieſzczęśliwa Oyczyzna naſza. O! iak wiele razy była zagrzebana w obalinach ſwoich, iak wiele w niewolniczych ięczała kaydanach, a przy ratunku tey Krolowey, y możney Obronicielki ocalona zoſtała, wſzak iawnie *Oyczyſci Piſarze naſi* o tym świadczą. Bądźmy y teraz pewni tey Opieki przy tym cudownym Obrazie, że nas wſzyſtkich ta Krolowa Polſka pocieſzy: onać to ieſt według Sw: Efrema *owym Miaſtem ucieczki*, w ktorym wygnańcy Dziedzictwo, zaprzedani okup, więźniowie wolność, ſmutni weſele znayduią.

CZĘSC

(w) *Machab:* I.

CZĘSC TRZECIA.

Nikt nas lepiey uſzczęśliwić nie może, iak JEZUS, MARYA, JOZEF? JEZUS (mowi Anzelm S.) pokazuie Oycu ſwoiemu rany, ktore ponoſił. MARYA pokazuie Jezuſowi pierſi, ktoremi Go karmiła. JOZEF pokazuie pracą, z ktorey żywiąc Jezuſa y Maryą podeymował. JEZUS przez ſłodkie Oyca Imie, MARYA przez wdzięczne nazwiſko Syna. JOZEF przez miłe wſpomnienie zaſług ſwych czego nie uproſi Pomnożycielom czci y chwały ſwoiey?

Franciſzek S. Seraficzny Patryarcha, Troiſtą Chryſtuſowi oddaie ofiarę, to ieſt: uboſtwo, czyſtość, y poſłuſzeńſtwo; aliści za tak drogą ofiarę nie tylko na ziemi, ale y w Niebie oſobliwſzą uwieńczony zoſtał chwałą.

Tego uſzczęśliwienia ſpodziewaj ſię Seraficzny Franciſzka S. Zakonie, boś nie tylko te trzy przy ślubach ſwoich oddał ofiary, ale ieſzcze y trzy wyſtarane ſkładaſz Jezuſowi, Maryi, y Jozefowi Korony, ktore za łaſką tych Troygodnych Oſob: uſzczęśliwią *w życiu*, uſzczęśliwią y *po śmierci.*

A nayprzod: nie maſz ſzczęśliwości większey w życiu, iak bydź w ſtanie ła-

ſki. Łaſka albowiem Boſka ieſt ſkarbem, w ktorego porownaniu wſzyſtkie inne ſtworzone rzeczy za nic poczytał *Paweł S.* Jeſt dobrym nad inne wſzyſtkie dobra naywiękſzym, ktore tyle waży, ile Krew Chryſtuſa, bo przez wyſługę iey (x) ieſt nam ſporządzona.

Tey łaſki ſkutkow łatwo Seraficzny Franciſzka S. Zakonie nabędzieſz. Albowiem nie tak ieſt hoyne w deſzczę Niebo, iak hoyny ieſt JEZUS z Nayukochańſzą Matką ſwoią w łaſki dla nas; bo JEZUS ieſt źrzodłem łaſki y dawcą niezawodnym. MARYA w ktorey ręku moc ſzafowania łaſkami ieſt nadana: według Bernarda S. wſzyſtko wſzyſtkim iedna u Boga; bo *chorzy zdrowie*, *niewolnicy uwolnienie*, *ſtrapieni pociechę*, *ſprawiedliwi łaſkę*, *grzeſzni odpuſzczenie* przez Nią odbieraią.

Przy tak możnym y hoynym łaſk ſzafunku, na czymże ci zbywać w życiu będzie Seraficzny Fanciſzka S. Zakonie? ozłocą te Korony duſze rozlicznemi cnotami y łaſkami uboſtwo Zakonne nieſkurczoney ręki Boſkiey Opatrznością: za tę ſtołu Jezuſa, Maryi, y Jozefa Ozdobę; wſzak doznało wielu za podobne Swiątnic Boſkich, y Obrazow Swiętych Ozdoby, ſą pełne y nabite o nich Kſięgi.

Powto-

(x) *S. Paulus ad Roman:*

Powtore ſzczęśliwy będzieſz Seraficzny Zakonie y po śmierci: nie ia to naymnieyſzy z Kaznodzieiow czynię przyrzeczenie, ale pełen Ducha Bożego Prorok Izaiaſz (y) *koronuiący koronowany będzie.* Twoie to w tym ſtaranie y praca u Stolicy Apoſtolſkiey, aby ta Obrazu tego ſtała ſię Koronacya. Otoż te złote Korony w Niebie wieczną chwałą Duſze y Skronia waſze uwieńczą Seraficzni Oycowie. Mowić do was będzie Nayświętſzy JEZUS z Nayukochańſzą Matką ſwoią, iak mowił niegdyś Paweł Swięty do Filipeńczykow: (z) *Wy Bracia moi upragnieni, Korona moia pociecha moia.* O! iak wielkie to uſzczęśliwienie waſze, żaden go z ludzi: choćby też Anielſkiemi mowił ięzykami: doſtatecznie nie opiſze; Wy ſami o tym pomyślcie ſzczęściu, a Ja do zbawiennych uwag y pożytkow z Kazania mego idę.

Opowiedziałem w Pierwſzey Części: że Koronacya dnia wczorayſzego odprawiona, ieſt Miedniewickiemu Obrazowi znakomitą ozdobą: a my też wſpaniałym przytomni Obrządkom, iako też Jezuſowi, Maryi, y Jozefowi uczyniemy ozdobę. Wiem, że wielu przy teraźnieyſzym upadku: nie zdobędzie ſię na iaką złotą lub

ſrebrną

(y) *Iſaiæ* 22. (z) *Philip:* 4.

ſrebrną tabliczkę, ktorą pobożność na pamiątkę doznanych łaſk zawieſzać, zwykła, więc iako ubodzy, przyozdobmyż nabożeńſtwem ſzczerym y prawdziwym.

Nabożeńſtwo zaś takowe nie w uſtach tylko ale y w ſercu, nie na ſamych tylko powierzchownych znakach, ale y na wewnętrznych cnotach zaſadzać ſię ma. Wſpaniały dom bez fundamentu nie długo ſtać będzie, rozłożyſte drzewo z podciętym korzeniem nie długo potrwa, moneta bez wewnętrzney ceny nic warta; tak też powierzchowne Nabożeńſtwo bez wewnętrznych cnot upada, oſycha, y częſtokroć Bogu obmierzłe ieſt.

Chcemy być prawdziwie nabożnemi: czyńmy to, co Prawo Boſkie, co Ewangelia Chryſtuſowa nakazuie; kochaymy Boga y bliźniego dla niego, zwyciężaymy złość nieprzyiacioł dobrocią; żyimy ſprawiedliwie z bliźnim, mieymy politowanie nad nędznym, znośmy cierpliwie utrapienia, y nie daymy ſię odſtraſzyć od cnoty, nie prowadźmy życia prożniackiego, zapominaiącego o właſnych powinnościach; mieymy oſtrożność w mowie, niech Spowiedzi naſze będą z żalem, obrzydzeniem grzechow, y poprawą obyczaiow naſzych; poddaymy ſię pod zupełne rządy Boſkie, a takie nabożeńſtwo będzie przyiemne Jezuſowi,

zuſowi,

zusowi, Maryi, y Jozefowi; będzie ozdobne, będzie nam pożyteczne, bo twierdzi S. Grzegorz VIII. Papież: *Załoz koniec grzechom na woli twey, a znaydziesz Maryą łaskawszą dla siebie.* Karolowi V. Cesarzowi do Stolicy Państwa swego wieżdżaiącemu: ofiarowano *serce złote*, z tym napisem: *Wierność y Miłość.* Taką ofiarę uczyńmy y my przed tym troistą Koroną uwieńczonym Obrazem, oddaymy także serce nasze z tym przyrzeczeniem: że służyć wiernie y kochać Jezusa z Maryą będziemy dostatecznie.

W drugiey Części ogłosiłem pewną z tego uwieńczenia Obrazu Krolestwu naszemu pociechę. Y coż tu za wniosek duchowny dla nas bydź powinien? oto nie inszy, tylko spytać się mamy siebie samych: izali też wzaiemnie z nas ukoronowany Jezus z nayukochańszą Matką swoią ma iaką pociechę? czyli tylko widząc niesforność, rozwiozłość y inne występki, w Obrazie tym Zbawiciel Jezus nad Krolestwem naszym, a w nim nad nami synami gniewu, y zatracenia, tak iak nad złośliwą y niewdzięczną nie zapłacze Jerozolimą? czyli tylko y ta Swiętsza nad Rachelę nie zapłacze Matka Boska z tym żałosnym westchnieniem: że niemasz Synow dobrych w Krolestwie Polskim; zapłacze podobno, że widzi

dzi grzechy y nieprawości powstaiące przeciwko Synowi swemu? Było prawda Krolestwo nasze Polskie w tey u Stolicy Apostolskiey położone sławie: że iest *Krolestwo prawowierne*, że iest *Zastawą Chrześciaństwa* przeciwko niewiernym; ale teraz przez przewrotność, *Libertyńskie* zdania, do ktorych się mocno przywięzuie, przez wolność sumnienia, ktoremu zbyt pozwala, przez mody rozpustne, za ktoremi bez uwagi: czyli są wolne y godziwe? idzie, stało się pośmiewiskiem y wzgardą u Narodow. Ach! Krolestwo Polskie! patrz, dokąd się dla złych y płaczu godnych zapędzasz postękow! Nie dziwuymy się, że Bóg na nas przesyła pod te opłakane czasy, rozmaite utrapienia; że zdrowie y życie nasze do ostatniey przychodzą zguby, y klęski! grzechy to wszystko sprawiły, owe zgorszenia, czyli złe zwyczaie wieku tego, bo tak właśnie, iak za wieku S. Cypryana (a) dzieie się; ktory wyraźnie ie opisuie w swych Pismach: Pasterz bez starania o owieczkach, y bez dobrego przykładu, Rządzca bez sprawiedliwości y prawdy, Pan bez cnoty y sumnienia, Stary bez Religii y pobożności, ieszcze do grzechow skłonny; Młody bez posłuszeństwa y kar-

(a) *Lib: de abusionibus Sæculi.*

y karności: Niewiasta bez wstydu, żebrak bez pokory y cierpliwości, bogacz bez iałmużny y miłosierdzia, Zgromadzenie bez podlegania y obostrzenia, Lud bez prawa y dozoru, luzem y samopas puszczony. Te tedy zgorszenia sprowadziły na nas pomstę Boską. Otoż postrzeżmy się w tym wszystkim, poprawmy złe obyczaie nasze przy żalu serdecznym, a skoro ten Nayświętszy Jezus z Nayukochańszą Matką swoią obaczy łzy pokutne, natychmiast smutek nasz zamieni w radość, odeymie od nas rozmaite dolegliwości, ktoremi ukracał namiętności nasze, poniżał zuchwałość, y hardość naszą.

W trzeciey Części Kazania: uczyniłem nadzieię Tobie Seraficzny Franciszka Sw: Zakonie z tey Koronacyi uszczęśliwienia, za ktore na dwoiaką masz się zdobywać wdzięczność.

Pierwsza: abyś lud oziębły tym bardziey po tey Koronacyi do gorętszego nabożeństwa, y miłości ku temu Jezusowi y tey Krolowy pełney dla nas łaskawości pobudzał, zachęcał; żeby nabożnie te nay-godnieysze Imiona: Jezus, Marya, Jozef wzywał, a wzywaiąc: odrywał się od nieprawości.

Druga: abyś miał pamięć na Dobrodzieiow wiekopomną, ktorzy na to S. Koronacyi Dzieło nakładow nie żałowali. Na-

Naznaczył Bóg przez *Zacharyaſza* Proroka, aby w Kościele Pańſkim były wyſtawione Korony, ktore Bóg nazwał: *Pamiątka w Kościele Pańſkim.* (b) Wyſtawione ſą tu Korony w tym Seraficznym przybytku, niechże y w ſercu twoim Wielki Wielkiego Oyca Franciſzka Zakonie ſłodka przy tych Koronach będzie pamiątka.

Niech będzie *Pamiątka* Oyca S. Klemenſa XIII. ktory wyrokiem ſwoim tę wyznaczył Korocyą z tym życzeniem, aby też trzema Koronami ſwemi mogł ſię w Kościele Rzymſkim zdobić, y cieſzyć długowiecznie.

Niech będzie *Pamiątka* y J. O. Xcia Prymaſa (c) ktory ſzczęśliwie obranego Nayiaśniey: STANISŁAWA AUGUSTA na Tronie Polſkim ukoronowawſzy Monarchę, obrocił ſtarania do Stolicy Apoſtolſkiey, aby y Krol nad Krolow Nayświętſzy Jezus, y Krolowa Nieba y Ziemi Matka Boſka w tym Cudownym Obrazie była ozdobiona Koroną chwały, z tym w modlitwach żądaniem: aby podobnemi iak niegdyś ſławney pamięci *J. O. Wawrzyniec Gembicki Prymas*, (d) od Nayśw: Maryi

---

(b) *Cap:* 6. (c) *J. O. Władyſław Łubieńſki.* (d) *Roku* 1621. *Kobierzycki l.* 10.

Maryi Panny w powodzeniu ſwoim był napełniony pociechami.

Niech będzie *Pamiątka* J. O. Xcia Biſkupa Poznańſkiego y Warſzawſkiego (e) ktory Paſterſką Powagą ten uwieńczenia przypuścił wyrok z tym do Boga weſtchnieniem: aby ta Korona z rodowitością Krwi Jego w Nayiaśnieyſzym Panie Naſzym Miłościwym złączona, w wiekopomne Polſkiemu Swiatu iaśniała lata.

Niech będzie *Pamiątka* J. O. Xcia Warmińſkiego, iako *Koronatora*; (f) J. W. Biſkupa Kiiowſkiego (g) iako Złotouſtego przy tey Koronacyi *Mowcy*, z tym nabożnym oświadczeniem: aby Ich te Troygodne Oſoby, za te trudy y pomnożenie chwały: Koroną świątobliwości, piękności y doſtoieńſtw wyżſzych w Kościele S. y w Senacie Polſkim uwieńczyły.

Niech będzie *Pamiątka* J. O. Xiężny Fundatorki (h) z temi wſzyſtkiemi, ktorzy ſię nieſkurczonemi rękami do tego dzieła Koronacyi Jezuſa, Maryi, y Jozefa przyczynili, z tym przyrzeczeniem: że Ich ſowite dla Prześwietnych Domow y

Fortun

(e) *J. O. Teodor Czartoryſki.* (f) *J. O. Ignacy Kraſicki.* (g) *J. W. Jozef Załuſki.* (h) *J. O. Barbara z Duninow Sanguſzkowa Marſzałkowa W. X. Lit.*

Fortun błogoſławieńſtwa w życiu, a obfita w Niebie nadgroda czeka.

Niech będzie *Pamiątka* y Prześwietnych Ziem: Rawſkiey, Sochaczewſkiey, Goſtyńſkiey J. WW. Ziemianow y Obywatelow, za łaſkawe przybycie na ten Swięty Koronacyi Obrządek: z tym zaleceniem: aby Ich Nayświętſzy Jezus z Nayukochańſzą Matką z ſwey wielowładney nigdy nie wypuſzczał opieki.

Uczyniwſzy te pamiątki, idę iuż z naygłębſzą pokorą do Was Troygodne Osoby: JEZUS, MARYA, JOZEF, upadam przed Tronem Waſzym z całym tu Zgromadzeniem, ktore zwołuię Słowy Pawła Swiętego, aby ſię przy tych rozlanych po naſzym Narodzie klęſkach, przyſtąpiło z ufnością do Was z pobożnym y miłości pełnym ſercem, a dozna miłoſierdzia. Spoyrzyicie na nas łaſkawym z tego cudownego Obrazu okiem Waſzym, wſzakżeśmy niegodni ſłudzy.

Pocieſz JEZU ſtrapione Kroleſtwo naſze, MARYA Krolowa Polſka proś Boga za nami, aby nas od tych publicznych nieſzczęśliwości uwolnił, y dał ſkuteczną łaſkę do zbawienia; wſzak to w Twoim ieſt ſzafunku.

Bądź nam JEZU Zbawicielem, MARYA bądź nam Matką, JOZEFIE bądź nam Opiekunem y za życia, y przy zgonie, y po zeyściu naszym.

A M E N.

, MA:
E bądź
y przy